

استاندارد ملی ایران ISO 14001

سیستم‌های مدیریت زیست محیطی – الزامات همراه با راهنمای استفاده

Environmental management systems – Requirements with guidance for use

استاندارد های مدیریت زیست محیطی روشهای عمومی را برای مدیریت یک سازمان با توجه به مسئولیت اجتماعی و قانونی آن در قبال محیط زیست بیان می کند که طی آن سازمان کمترین آسیب را به محیط زیست وارد نماید بطوریکه اصول توسعه پایدار در فعالیت های سازمان لحاظ شود. معروف ترین استاندارد مدیریت زیست محیطی استاندارد ISO 14001 می باشد که بوسیله کمیته ۲۰۷ سازمان جهانی استاندارد ISO تدوین شده است.

پیاده کردن استاندارد مدیریت زیست محیطی و اخذ گواهینامه ISO 14001 برای سازمانها مزایایی به شرح ذیل دارد:

۱. ساماندهی محیط کار و جلوگیری از آلودگی آن

۲. ایجاد ارتباط بهتر با نهاد های قانونی و رعایت مقررات و قوانین زیست محیطی

۳. کاهش هزینه ها به علت مدیریت منابع

۴. پیشگیری از آلودگی محیط زیست در سراسر چرخه حیات محصول

۵. حفظ منابع طبیعی

۶. ایمنی و بهداشت

۷. مدیریت پسماندها

۸. کاهش مصرف منابع

۹. باز یافت

۱۰. توسعه پایدار

۱۱. اثبات تعهد سازمان به مسئولیت اجتماعی

دستیابی به تعادل میان محیط زیست، جامعه و اقتصاد برای برآوردن نیازهای امروزی بدون به خطر انداختن توانایی نسل های بعدی برای برآوردن نیازهایشان ضروری است. توسعه پایدار به عنوان یک هدف با تعادل سه رکن پایداری به دست می آید. با افزایش قوانین سخت، فشار بر محیط زیست به دلیل آلاینده‌گی، استفاده ناکارا از منابع، مدیریت نامناسب ضایعات، تغییر آب و هوا، تخریب اکوسیستم ها و از دست رفتن تنوع زیست محیطی انتظارات اجتماعی برای توسعه پایدار، شفاف سازی و پاسخ گویی افزایش پیدا کرده اند. این امر سازمان ها را بر آن داشته با هدف کمک به ارکان توسعه پایدار با پیاده سازی سیستم های مدیریت زیست محیطی رویکردی سیستماتیک به مدیریت زیست محیطی داشته باشد

این استاندارد الزاماتی را برای سیستم مدیریت زیست محیطی مشخص می کند که یک سازمان می تواند از آن برای ارتقای عملکرد زیست محیطی اش استفاده کند. هدف این است که سازمان هایی از این استاندارد بین المللی استفاده کنند که به دنبال مدیریت مسئولیتهای زیست محیطی شان به صورت سیستماتیک هستند که به ارکان زیست محیطی توسعه پایدار کمک می کند.

این استاندارد به سازمان کمک می کند به نتایج مورد نظرش در سیستم مدیریت زیست محیطی دست یابد که فراهم کننده ارزش برای محیط زیست، سازمان و طرف های ذی نفع می باشد. نتایج مورد نظر سیستم مدیریت زیست محیطی، سازگار با خط مشی زیست محیطی سازمان شامل موارد زیر می باشند

-ارتقای عملکرد زیست محیطی

- انجام تعهدات به تطابق ارتقای عملکرد زیست محیطی

-دستیابی به اهداف زیست محیطی

این استاندارد با ارائه یک چارچوب به سازمان، برای حفاظت از محیط زیست و واکنش در برابر تغییرات زیست محیطی در تعادل با نیازهای اجتماعی - اقتصادی است. این استاندارد، الزاماتی را مشخص می کند تا سازمان قادر باشد به نتایج مورد نظری که برای سیستم مدیریت زیست محیطی اش تعیین می کند دست یابد. یک رویکرد سیستماتیک به مدیریت زیست محیطی می تواند اطلاعاتی را برای ایجاد موفقیت طولانی مدت در اختیار مدیریت ارشد قرار بدهد تا با کمک موارد زیر به توسعه پایدار کمک کند:

-حفاظت از محیط زیست با پیشگیری یا کاهش پیامدهای نامطلوب زیست محیطی

-کمک به سازمان در برآوردن تعهدات به تطابق

- کاهش اثر نامطلوب بالقوه شرایط زیست محیطی بر سازمان

- کنترل یا تاثیر بر روش طراحی، تولید، توزیع، مصرف و تعیین تکلیف محصولات و خدمات با کمک دیدگاه چرخه حیات ارتقای عملکرد زیست محیطی می تواند از انتقال پیامدهای زیست محیطی به جایی دیگر در طی چرخه حیات خودداری کند.

- دستیابی به مزایای مالی و عملیاتی که از پیاده سازی گزینه های دیگر دوستدار محیط زیست حاصل می گردد و موقعیت سازمان را در بازار تقویت می کند

_ اطلاع رسانی اطلاعات زیست محیطی به طرفهای ذینفع مرتبط

استاندارد ملی ایران به شماره ISO 14001 با عنوان "سیستم های مدیریت زیست محیطی - الزامات همراه با راهنمای استفاده" برای بهره برداری کاربران و صاحب نظران در درگاه اطلاع رسانی سازمان ملی استاندارد ایران به نشانی standard.inso.gov.ir قرار گرفته است.